

P e r s b e r i c h t

Relatie tussen hoogspanningsleidingen en kinderleukemie bevestigd! Maar wat zien we over het hoofd?

Nuenen, 28 september 2018

Hoogspanningsleidingen en gezondheid:

Op 18 april j.l. adviseerde de Gezondheidsraad onze Staatssecretaris over haar bevindingen uit nieuw literatuuronderzoek.

In dit onderzoek werd de associatie tussen blootstelling aan magnetische velden van bovengrondse elektriciteitsleidingen en het optreden van leukemie bij kinderen bevestigd. Eveneens werd geconstateerd dat er aanwijzingen zijn voor een verhoogd risico op hersentumoren bij kinderen.

In het tweede kwartaal van 2019 zullen resultaten van onderzoek naar de relatie tussen magnetische velden en kanker, respectievelijk met neurodegeneratieve aandoeningen, bij volwassenen worden gepresenteerd.

Zie o.a.: <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2018/04/18/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-deel-i-kanker-bij-kinderen>

Op basis van de onderzoeksresultaten adviseert de Gezondheidsraad voortzetting van een voorzorgbeleid, dat er op gericht is om zo veel mogelijk te voorkomen dat er nieuwe situaties ontstaan waarin kinderen langdurig worden blootgesteld aan door bovengrondse hoogspanningslijnen opgewekte magnetische velden, die gemiddeld over het jaar sterker zijn dan 0,4 microtesla (400 nanotesla).

Andere bronnen van schadelijke magnetische velden:

Nog niemand heeft kennelijk bedacht dat vergelijkbaar hoge en hogere magneetvelden worden opgewekt bij zonne-energie, elektromotoren en ventilatoren, door warmtepompen en in elektrische auto's.

Een besef hiervan zou het hele beleid om van het gas af te gaan op zijn kop zetten en dat willen we niet. We zullen ook, kost wat kost, allemaal in elektrische auto's gaan rijden.

1.Zonne-energie:

We moeten natuurlijk allemaal zonnepanelen op ons dak leggen. Daar is op zich niet zo veel tegen, maar de door de zonnepanelen opgewekte gelijkspanning moet nog wel even worden omgezet in wisselspanning en vervolgens in het elektriciteitsnet worden ingevoerd. Daar hebben we inverters voor nodig. Die zetten we dan op zolder of hangen ze, als daar plaats voor is, in de meterkast. Het

terug leveren van de zonnestroom aan het elektriciteitsnet houdt in dat, op een zonnige dag, de hele dag door een zeer hoge stroom, in omgekeerde richting, door de meterkast stroomt. Door die hoge stroom worden dan magnetische wisselvelden opgewekt die de gemeten waarden onder hoogspanningsleidingen ruim te boven gaan. We meten niet zelden bij mensen in huis waarden tussen 1500 en 2000 nanotesla.

Bij huizen waarin de meterkast op grote afstand ligt van de woon- en slaapvertrekken hoeft dit geen probleem te zijn, maar we komen, vooral in appartementen en rijtjeshuizen, steeds meer situaties tegen waarbij de achterkant van de meterkast rechtstreeks grenst aan de woon- of zitkamer of zelfs aan de slaapkamer. Soms ook aan de woon- of slaapkamer van de burens.

Tot overmaat van ramp levert het omzetten van de zonnestroom in de geschikte wisselspanning een krachtige netvervuiling op. Dit komt door het omzettingprincipe in de inverter, waarbij hogere frequenties (tot ca 100.000 Hz) worden gebruikt. Deze hogere frequenties komen op het elektriciteitsnet terecht en we kunnen hier in het hele huis last van hebben. Dat geldt zelfs voor de burens, maar omgekeerd kunnen wij ook last hebben van de netvervuiling door de burens.

Een derde risicofactor bij het opwekken van zonne-energie op ons dak is het gegeven dat we zelf, ook op afstand, willen zien hoe veel "schone" elektriciteit we opwekken en hebben opgewekt. Nieuwere inverters zijn daarom vrijwel allemaal uitgerust met een WiFi router, zodat we op afstand altijd kunnen zien hoe goed we bezig zijn. Die router straalt, evenals andere WiFi routers in huis, 24 uur per dag, 7 dagen per week.

2. Warmtepomp:

De warmtepomp is een elektrisch apparaat dat in huis wordt geplaatst en waar grote elektrische vermogens worden omgezet in warmte. Hiermee zijn hoge stromen en inductieve belastingen (pompen, ventilatoren) gemoeid. Dit levert dus ook hoge magnetische wisselvelden op.

3. Isoleren:

Een populair thema bij duurzame energie fanaten is ook een betere isolatie van onze huizen. Dat zou terecht zijn, ware het niet dat die betere isolatie om een aantal redenen moet samengaan met een continue geforceerde ventilatie. Moderne huizen hebben dus altijd een of meer elektrische ventilatoren die altijd draaien, dus die continue magnetische wisselvelden opwekken. Als je de pech hebt dat je bed op een plek dichtbij die ventilatoren staat, kun je daar ook wel degelijk last van hebben.

4. Elektrische auto:

Onze overheid heeft jaren geleden beleid ontwikkeld dat ons allemaal in de elektrische auto moet jagen.

Na bovenstaand relaas over de gezondheidsrisico's door magnetische wisselvelden zal het duidelijk zijn dat ook de elektrische auto met een kritisch oog bekeken moet worden. De velden zijn hoog en de passagiers zitten er letterlijk bovenop.

Meetspecialisten die aan populaire elektrische auto's hebben gemeten stelden extreem hoge magnetische wisselvelden vast. Navrant detail was dat de hoogste velden werden gemeten ter hoogte van het kinderzitje achterin.

Zijn er oplossingen?

Zoals met alles, geldt ook hier dat ook voor bovengenoemde problemen oplossingen te bedenken zijn.

Zolang genoemde gezondheidsrisico's niet algemeen bekend zijn, zal echter niet over oplossingen worden gesproken. Die kosten immers geld en duiden er op dat er problemen zijn.

Voor meer informatie:

Peter van der Vleuten, www.kennisplatformelektromagnetischestraling.org

Telefoon: 06-51 57 89 34, Email: peter@vandervleuten.net